

BOG

SPRÆNG FABRIKKEN (/BOEGER/SPRAENG- FABRIKKEN)

Af Malte Tellerup (/forfattere/malte-tellerup) (
2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/spraeng-fabrikken) for at anmelde

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-
BASIS%3A135607967&FRAGMENT=CONTENT)

Malte Tellerup giver et symbolsk, men også realistisk, bud på klimaaktivisme i sin yderste konsekvens.

TAGS:

AKTIVISME (/TAXONOMY/TERM/22588)

MILJØAKTIVISME (/TAXONOMY/TERM/22589)

NATUREN (/TAXONOMY/TERM/7605)

ANMELDELSE

23 mar.23

Af Thomas Damholt
(/index.php/users/thomas-damholt)

(/index.php/users/t
damholt)

Malte Tellerup giver et symbolsk, men også realistisk, bud på klimaaktivisme i sin yderste konsekvens.

På sin vis tager Malte Tellerup tråden op fra sin seneste roman Hedeselskabet (<https://litteratursiden.dk/boeger/hedeselskabet-roman>), der handler om tre unge mennesker, som flytter til den yderste nordvestkyst i Danmark for at bo på landet og være selvforsynende, men 'Spræng fabrikken' er alligevel noget radikalt andet – udover at være betydeligt kortere.

Vi møder igen tre unge mennesker, der har sat sig for at være selvforsynende uden sprøjtegifte i opposition til det omgivende lokalsamfund i det samme område som i 'Hedeselskabet'. De har dog andre navne, men romanen handler, som bagsideteksten præcist fortæller; "om et bombeattentat på giftfabrikken Cheminova".

Fortællingen lægger, ganske som i en spændingsroman, ud med, at de tre hovedpersoner forsøger at trænge så langt ind på Cheminova uden at blive stoppet. Læseren får også ret hurtigt at vide, hvorfor de tre har så voldsomme planer. Deres jord tvinges af den lokale storbonde Mikkelsen ind under et stort

lokalt power-to-x projekt, og deres drøm om at leve af at dyrke jorden på en bæredygtig måde må opgives.

Malte Tellerup skriver fremragende og underspillet den udpinte "ikke-natur" frem i det vindblæste jyske, som også består af "øjebæer", som Bestseller domicilet i Brande, og man forstår under læsningen, hvordan Cheminova er både symbol på og skyldig i den ødelagte natur. Men landmændene og lokalbefolkningen er bestemt heller ikke uden skyld. De er karikerede, men også ganske troværdigt beskrevet. Som det også antydes i beskrivelsen af power-to-x projektet, går den udviklingsoptimistiske tro på, at teknologien i samarbejde med kapitalismen nok skal redde klimaet, heller ikke ram forbi.

For læseren giver det ganske god mening, hvorfor de tre ser det som eneste løsning at sprænge Cheminova i luften. Selvom en tøven overfor planens radikalitet fornemmes kort hos en af dem, er man ikke i tvivl om, at de går hele vejen, men det spændende er, om det lykkes, og hvad der kommer til at ske med lokalbefolkningen og de tre unge mennesker.

Det er ikke mere end et par måneder siden, at Kim Blæsbjergs fremragende roman De bedste familier (<https://litteratursiden.dk/boeger/de-bedste-familier-roman>), om etableringen af Cheminova, udkom, og Niels Krause-Kjær nyeste spændingsroman Nedsmeltning (<https://litteratursiden.dk/boeger/nedsmeltning>) beskæftiger sig også med klimaaktivisme. 'Spræng fabrikken' giver et både symbolsk, men også radikalt realistisk, bud på, hvordan en sådan (ung) klimaaktivisme kan tænkes at blive ført ud i sin yderste konsekvens. For fortællerstemmen i romanen gør det ganske

klart, at aktionen vil give dødsfald og ekstrem forgiftning af naturen, og som sådan jo er forkastelig, men hvad skal unge mennesker med en gold og utryg fremtid ellers gøre for at gøre opmærksom på, at der skal handles?

BOGDETALJER

